

БИЛТЕН

Број 6

19. јун 2015.

026/4711-035, E-mail:info@psssd.org.rs
11431 Колари, Железничка бб, Смедерево

Садржај:

Стање и услови производње воћа и грожђа.....страна 3,4
(Биљана Николић, дипл.инж. пољ. за воћарство и виноградарство)

Заштита воћа у наредном периоду.....страна 4,5,6
(Славица Стојкић, дипл.инж.пољ. за заштиту биља)

Прихрањивање кукуруза.....страна 7
(Драгомир Радић, дипл.инж.пољ. за ратарство)

Програм за рурални развој у Србији ИПАРД фондови.....страна 8
(Радиша Петровић, дипл.инж. за сточарство)

Цене са зелене и сточне пијаце.....страна 9,10, 11

Тираж 300

СТАЊЕ И УСЛОВИ ПРОИЗВОДЊЕ ВОЋА И ГРОЖЂА У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 2015.ГОДИНЕ

Агрометеоролошки услови током првог квартала окарактерисан је следећим параметрима:

-јануар се одликовао топлим временом, са просечним максималним дневним температурама од 10°C, са већом количином падавина, 60 лит/м², као и са већим бројем узастопних мразних дана, али најниже температуре нису имале карактер екстремних, -2 до -6°C.

Временски услови омогућавали су обављање предвиђених пољопривредних радова, агротехнике: резидба, ђубрење, зимско прскање, заштита од глодара у воћњацима и виноградима, обрада земљишта.

-у фебруару је било променљиво и нешто топлије време од просека са већом количином падавина 49,8 лит/м². Од краја прве до почетка треће декаде свакодневно је било слабих, а појединих дана и јаких јутарњих мразева. У овом делу зиме распоред и количина падавина углавном су биле задовољавајуће што је обезбедило добру залиху влаге у земљишту и то је било од великог значаја за наставак вегетације.

Као и у јануару временски услови су омогућили обављање предвиђених пољопривредних радова, агротехнике: резидба, ђубрење, зимско прскање, заштита од глодара у воћњацима и виноградима, обрада земљишта, припремни радови за пролећну садњу. Обављено је зимско прскање воћа бакарним препаратима, тако да су воћне културе ушле у вегетациону сезону са смањеним инфекционим потенцијалом када су у питању болести: монилија коштичавог воћа, шупљикавост коштичавог воћа, коврцавост листа брескве. Рађене су и непестицидне мере заштите од глодара чије је присуство било велико.

-током марта често су се смењивали периоди са нешто хладнијим и нешто топлијим временом од просечног. Појединих дана било је појаве слабих и умерених јутарњих мразева (-4°C). Обилне падавине регистроване су у првој половини месеца и крајем марта, 111,5 лит/м². Топлотни услови у последњој декади марта допринеле су покретању вегетације рано цветних врста и сорти коштичавог воћа.

Временски услови су ометали и одлагали обављање радова у воћњацима и виноградима: завршетак резидбе, сузбијање корова, заштиту од проузроковача биљних болести и штеточина : монилија, шупљикавост листа коштичавог воћа, коврђжавости листа брескве.

Агрометеоролошки услови током другог квартала окарактерисан је следећим параметрима:

-април се одликовао променљивим, просечно топлим временом са мањим количинама падавина, 17,1 лит/м².

Прилично хладна јутра, нарочито неколико мразева крајем марта и мразно јутро 4.априла и повремено кишовито време у мањој мери зауставило је процесе нормалног цветања и оплодње раноцветних коштичавих воћних врста. Дошло је до измрзавања цветова кајсије која се налази на нижим теренима. Са порастом температуре и јачањем ветра наступила је ваздушна суша која је довела до сушања жига тучка и немогућности клијања полена што је знатно умањило шансе за квалитетну оплодњу нарочито код јабучастиг воћа које је у фази пуног цветања.

Висока влажност и дужи периоди влажења листа створили су услове за инфекцију јабуке проузроковачем чађаве краставости, затим код шљиве, брескве и нектарине

проузроковачем шуљикавости лишћа. Уочено је присуство црвеног воћног паука у засадима јабуке, на крушкама присуство крушкине буге.

-мај се одликовао топлим временом, са просечним максималним дневним температурама од 18°C, са количином падавина, од 43,2 лит/м².

Јабучасто воће је у фази интезивног пораста плодова и ластара. Коштичаво воће налази се у фази од интезивног пораста плодова (бресква) до фазе интезивне зрелости или дозревања (трешња, вишња). Код брескве и нектарине је обављено проређивање плодова. Винова лоза улази у фазу пуног цветања.

Током већег дела месеца временски услови су омогућавали: сузбијање корова, проређивање плодова, примену фолијарног ђубрива уз редовну хемијску заштиту, бербу раног воћа.

Дуги период квашења, повољне температуре створиле су услове за инфекције чађаве краставости на јабуци и остале воћне врсте су биле осетљиве, воће у зрењу на трулеж плодова, коштичаво воће на проузроковача шупљикавости листа и краставост плодова, винова лоза на пламењачу и пепелницу. На виновој лози био је присутан грожђани мољац. - почетак јуна се одликује врло топлим временом, са максималним дневним температурама од 32-33°C, са врло малом количином падавина, што може да доведе до ожеготина на младим плодовима.

Високе температуре ваздуха и лепо време погодују развоју разних штеточина.

Залиха влаге у земљишту на целој територији Подунавског округа је смањена због недостатка већих количина падавина и виших температура ваздуха у првој половини јуна. Нове количине падавина и температуре ваздуха у оквиру просечних за ово доба године би у наредном периоду пријали воћарско виноградарским културама.

ЗАШТИТА ВОЋА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

ЈАБУКА

Јабuka се налази у фенофази интензивног пораста плодова. Прегледом лишћа јабуке са терена, установљено је да је проценат испражњености псеудотеџија 100% и да је престала опасност од примарних инфекција чађаве краставости. Заштиту даље наставити превентивним препаратима: DELAN, MANKOGAL, MERPAN, AGRODIN, DAKOFLO, ANTRAKOL, PREVENT, MANKOSAV, POLYRAM, FOLIKUR, VILOZEB, ове препарате обавезно употребити пре кише. Ако су у воћњаку присутни свежи симптоми Venturie а превентивно третирање није обављено на време (пре кише) у програм заштите треба укључити и препарате системичног дејства: STROBY, ZATO, НЕМОКОНАЗОЛ, SCORE, OLYMP, SEKVENCA, FLINT PLUS, INDAR, IMPACT SC. Пепелницу и даље сузбијати системичним препаратима у интервалу од 10-15 дана, посебно у воћњацима где су присутни simptomi: TOPAS, SECVENCA, AKORD, SYSTHANE, FALCON, SABITHANE, NIMROD, FLINT PLUS.

У засадима дуње на нашем терену регистровани су симптоми бактериозне пламењаче (*Erwinia amylovora*).

На гранама се појављују симптоми пастирског штапа, а на плодовима се појављује бактеријски ексудат који се инсектима и кишним капима може проширити на цео воћњак.

Произвођачима се препоручује да механички уклањају заражене делове, да при томе одстрањују и до 30cm здравог летораста у коме се налази бактерија али није још дошло до испољавања симптома. Прибор и алат који се користе треба дезинфиковати после сваког реза као и место пресека. Са овом мером треба сачекати суво и топло време са дужим осунчавањем, како би се биљке осушиле, да не би дошло до ширења бактерије. Заражене делове треба спалити. Уколико дође до временских непогода, заражене засаде треба одмах заштитити MERPANOM ili ANTRACOLOM у комбинацији са хранивима која садрже аминокиселине.

За сузбијање лисних ваши користити: ACTARU, MOSPILAN, VOLLEY, WARANT, PRESTIGE, CONFIDOR, TONUS, AFINEX, KESTREL. У случају јачег напада ове штеточине, третирање поновити у року од 7- 10 дана. Високе температуре проузроковаће масовну појаву црвеног паука (Панонуцхус улми). Ова штеточина има и до десет генерација годишње. Његово сузбијање вршити акарицидима: MASAI , VERTIMES, ENVIDOR, DEMITAN, SANMITE и др. Ради боље ефикасности и дужег деловања акарицида и инсектицида додати оквашивач (SILWET 0,02%) или минерална уља 0,25%. На феромонским клопкама још увек није регистрован почетак лета друге генерације јабукиног смотавца, који изазива црвљивост плодова и који је економски најзначајнија штеточина јабуке.

За детаљаније информације позвати ПССС Смедерево.

КРУШКА

Крушка се налази у фенофази интензивног пораста плодова. У овом периоду треба пратити појаву и развој крушкине буве (Psylla pyri). Крушкина бува је највећа штеточина крушке и због тога треба посветити посебну пажњу њеном сузбијању. За сузбијање крушкине буве која се тренутно налази у стадијуму ларве, као и у стадијуму имага (одрасла јединка) треба користити средства: ABASTATE , ARMADA, VERTIMES, VERTIGO, MOVENTO, њима треба додати оквашиваче или летња минерална уља у смањеној концентрацији уз додатак фунгицида за сузбијање чађаве краставости.

БРЕСКВА

У овом периоду брескву треба заштити од пепелнице (Sphaeroteca panossa) и шупљикавости листа (Clasterosporium carpophyllum).

Сузбијање шупљикавости листа обавити једним од препарата: DITHANE, BRAVO, ODEON, MANKOGAL, AGRODIN, METHOD POLYRAM и пепелнице следећим препаратима: AKORD, TOPAS, SYSTHANE, TILT и препаратима на бази Сумпора. Петнаест дана пред бербу штитити брескву од трулежи: SWITCH, SIGNUM i dr.

Од инсеката у овом периоду сузбијати бресквиног мољца, веома важна штеточина која изазива црвљивост плодова, на местима убушивања долази до појаве трулежи плодова.

Плодови који су нападнути овом штеточином практично се не могу штитити од проузроковача трулежи. Од препарата се могу користити : NURELL-D, CIPKORD, COTNION, DIMETOGAL, KONZUL, IMIDAN.

С обзиром да су неке сорте брескве и нектарине ушле у фазу зрења и бербе (DIKSIREN, MAY CREST, MAY FAIR i MAY GRAND) водити рачуна о каренци примењеног препарата.

ШЉИВА

Шљиву треба у овом периоду заштитити од пламењаче, шупљикавости листа и рђе следећим фунгицидима: MANKOGAL, VILOZEB, DITHANE, ANTRACOL, PENKOZEB, BRAVO. Рђа шљиве се јавља у кишовитим годинама, посебно су осетљиве чачанске сорте. Сузбијање шљивиног смотавца вршити једним од препатата: KONZUL, , NURELLE D, FENITROTION, DIMETOGAL, FOBOS. При јачој појави ваши користити следеће инсектициде: ACTARA, WARRANT, MOSPILAN, AFINEX, TONUS, CONFIDOR, CHESS, VOLLEY.

ВИШЊА

После бербе вишњу обавезно заштитити од пегавости листа која може довести до потпуног опадања лишћа нарочито у кишовитим годинама, следећим препаратима: DITHANE, MANKOGAL, ANTRACOL, SYLLIT.

ВИНОВА ЛОЗА

Винова лоза се налази у фено фази формирања бобица, и треба је заштитити од пламењаче, пепелнице, сиве трулежи и грожђаног смотавца. Сузбијање пламењаче и даље вршити системичним препаратима: RIDOMIL GOLD, CURZATE, EQUATION PRO, VOKAL, FOSTONIK, FOLIO GOLD, QUADRIS, PERGADO, ACROBAT, FORUM STAR, MELODY COMBI, за сузбијање пепелнице додати: CRYSTAL, TILT, TOPAS, FALCON, SEKVENCA, FOLICUR, IMPACT, OLYMP, AKORD, FALCON, COLLIS уз додатак препарата на бази СУМПОРА који делује и на ериофидне гриње. Сиву трулеж сузбијати када су бобице величине грашка, као и у фази затварања грозда следећим ботритицидима: SWITCH, MYTHOS, PYRUS, DIONAL, PEHAR, BOTRYSTOK, TELDOR.

За сузбијање грожђаног мољца, који је регистрован у великом броју, користити следеће инсектициде: NURELLE D, DIMETOGAL, KONZUL, DESPOT, SAVANUR, RADAR, LANNATE.

Симптоми пламењаче винове лозе на листу

Приликом примене хемијских средстава строго се придржавати упутства о правилној примени пестицида како не би дошло до нежељених ефеката. Прскање воћа прилагодити временским условима. Радити по сувом времену без ветра. Приликом апликације хемијских средстава носити заштитну одећу и опрему.

Обавезно водити књигу евиденције примењених пестицида током вегетације. Књига евиденције треба да садржи: назив примењеног препарата, концентрацију препарата, датум третирања, утрошак воде у литрима и прописану каренцу у данима.

ПРИХРАЊИВАЊЕ КУКУРУЗА

Кукуруз ствара велику вегетативну масу, за шта му је потребна велика количина хранива, посебно азота. Зависно од плодности земљишта, кукурузу је потребно 120-150 кг/ха чистог азота, 80-90 кг/ха фосфора и 60-80 кг/ха калијума.

У наредном периоду, кукуруз се може прихранити класично азотним ђубривима или фолијарно водотопивим ђубривима. Од азотних ђубрива најбоље је користити КАН у количини 250-300 кг/ха, зато што има кречни носач који не закишељава земљиште, а познато је да су земљишта у нашем округу више-мање кисела. Кукуруз се обично прихрањује у фази 4-6 листова, тј. када достигне висину 30-50 цм. Највеће потребе за азотом (као и влагом) су 10 дана пре и 10 дана после метличења, када је дневна потрошња азота 4-5 кг/ха, али у то време обично владају суше и азот не може да се распореди по дубини, а и биљке су високе па не може да се уђе механизацијом. Зато је боље кукуруз прихранити раније, како би се направиле залихе азота у земљишту за период највеће потрошње.

Са фолијарном прихраном се може почети истовремено са фолијарном заштитом од корова, штавише, ова комбинација је и пожељна да би се умањио стрес од дејства хербицида, па се може наставити све док трактор може да прође кроз усев а да не ломи биљке. Користе се водотопива ђубрива разних формулација (као и УРЕА) у количини 4-5 кг/ха за једно прскање, а може се поновити сваких 10-15 дана па и чешће. Већа доза од 4(5) кг/ха може да изазове ожеготине. Фолијарна прихрана је нарочито потребна у сушном периоду, када биљка не може да усваја хранива из земљишта.

НАПОМЕНА:

1. По Уредби Министарства пољопривреде и заштите животне средине за 2015.годину Пољопривредна стручна и саветодавна служба "Смедерево" врши бесплатну контролу плодности земљишта за сва регистрована пољопривредна газдинства на територији Подунавског округа. Уз резултате агрохемијске анализе земљишта, сваки произвођач ће добити комплетну препоруку за даљу прихрану усева и засада.
2. Обавештавамо пољопривредне произвођаче који желе да продају своје производе преко портала www.agroponuda могу се обратити саветодавцима ПССС Смедерево, лично или на телефон службе.

За детаљније информације обратити се ПССС Смедерево.

ПРОГРАМ ЗА РУРАЛНИ РАЗВОЈ У СРБИЈИ

(ИПАРД ФОНДОВИ)

Европска комисија усвојила је 20. јануара 2015. године Програм за рурални развој у Србији (ИПАРД). На овај начин створена је основа за подршку Европске Уније пољопривредном сектору у Србији у наредних шест година.

На овај начин ставрају се услови да наши пољопривредни произвођачи добију значајнија средства. Пољопривредници ће самостално са својим пројектима моћи да аплицирају за ова неповратна средства и на тај начин поспеше производњу и подигну ниво конкурентности својих производа. Главни циљеви Програма су повећање безбедности хране у Србији и унапређење конкурентности сектора пољопривредне производње и прераде, као и помоћ Србији да се постепено усклади са стандардима ЕУ. Укупни буџет у вредности од 175 милиона евра биће на располагању српским пољопривредницима у виду грантова за суфинансирање одговарајућих инвестиција уз максималан јавни допринос од 70% прихватљивих трошкова.

Ово би требало да доведе до укупних инвестиција у сектору од око 400 милиона евра. На основу детаљне и објективне анализе сектора и након консултација, одабране су следеће мере:

Инвестиције у пољопривредна газдинства – грантови ће се давати произвођачима млека, меса, воћа и поврћа и других усева;

инвестиције везане за прераду и пласман пољопривредних производа – намењене микро, малим и средњим предузећима за прераду млека, меса, воћа и поврћа;

органска производња – подршка ће се пружати пољопривредним произвођачима који уводе методе органске производње;

спровођење стратегија локалног развоја – у оквиру такозваног "лидерског" приступа, локалне акционе групе (посебно основана јавно-приватна партнерства) ће добити подршку за спровођење локалних руралних стратегија;

диверзификација активности у руралним срединама и пословни развој – ова мера ће помоћи да се развију приватни капацитети за рурални туризам, као и техничка помоћ – стручњаци из Европске уније ће помоћи домаћим властима у реализацији програма.

ЕУ ће пружати финансијску помоћ пољопривредном сектору у Србији кроз систем управљања и контроле који је у складу са стандардима добре владавине у савременој јавној администрацији еквивалентној сличним организацијама у земљама чланицама Европске уније.

Надлежни органи у Србији тренутно припремају овај систем уз подршку Европске уније. Ова фаза мора да се заврши да би први позиви за подношење предлога могли да се објаве.

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 8. - 14.6.2015. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA											VOJVODINA							DOMJANINE CENE			
	Beograd Kalenic	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Piroć	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Banana)	150	140	130	120	150	130	130	130	150	150	120		140	130						100	100	100
Breskva (Peach)	100	100	200	120		120	120	130	100	100	250		100	200								
Grejpfrut (Grapefruit)	200	250	100		200		200	200			150			250		110		100		200	200	
Jabuka Aldared (Apples Aldared)	150	140	80		80	130	150	130				100										
Jabuka Z. Delišes (Apples G. Delicious)	150	140	80			130	130		200	120		100							90	130	130	
Jabuka Green Smit (Apples G. Smith)	150	140				140	150	130		120		100										
Jabuka ostala (Apples other)	150	140	80	80					100	60	120			150	60	60				60	80	60
Jagoda (Strawberry)	180	160		100	120	120	120	150	150	120	150			200	90	100				120	120	
Kajsija (Apricot)	200	250		200	200	200	200	250	250	250				250	150						200	
Kruska (Pear)	250	300				100		300				150		300						300	300	
Limun (Lemon)	250	250		220	200	220	240	220	250	250	200		150		160					250	250	
Malina (Raspberry)	400	400	300	300		300		400												400	400	
Nektarina (Nectarine)	120	120		120		150	130	180	150	130				250						120	120	
Orah (Walnut)	1300	1300	1300		1400	1500	1200	1200	1200	1200	1200		1200	1200	1000	1000	1400			1200	1200	1200
Pomorandža (Orange)	130	130			150	150	140	150	200					160						150	150	
Tršnja (Sweet cherry)	150	150	120	120	150	120	130	200	200	130	150		130		200	140	150	120				
Višnja (Cherry)	150	100		120		150		150		80			100			100	120	100		100	150	100

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 8.-14.6.2015. godine

Jednaka mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA						DOMNANTNE CENE							
	Beograd	Kalentić	Beograd	Starija	Čolak	Kačuljevac	Kraljevo	Lonica	NS	Pink	Požarevac	Smerevo	Varje	Zitjar	Kikinda	Novi Sad	Pandev	Sombor	Šabac	Zrenjanin	SREMA	CENTRALNA	OSIJEK	VOJVODINA
Brokoli (Broccoli)	200	150	150	150	100	200	100	100	100	100	100	100	200	160	250	100	250	100	250	150	150	150	150	250
Grašak (Green peas)	130	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	90	100	100	130	100	100	100	100	100	100	100
Karfiol (Cauliflower)	120	150	150	200	150	100	160	100	160	100	160	100	160	130	150	180	120	150	150	150	150	150	150	150
Krastavac-saladni (Cucumber for salad)	50	60	30	60	20	25	50	40	35	50	50	50	50	50	70	70	70	70	70	70	50	50	50	50
Krompir (Potato)	80	80	50	50	50	60	60	60	60	60	60	60	60	80	80	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Krompir mladi (Baby potato)	80	80	50	40	60	60	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Kupus (Cabbage)	50	50	35	30	50	20	30	45	40	35	50	50	50	50	50	50	40	35	50	50	50	50	50	50
Luk belj (Garlic)	500	400	400	500	480	400	300	300	300	300	300	300	300	500	400	400	270	400	400	400	400	400	400	400
Luk crni mladi (Spring onion)	30	30	30	20	30	80	20	25	40	25	20	20	20	35	20	20	30	20	30	30	30	30	30	20
Luk crni (Onion)	100	100	50	50	60	50	70	70	80	80	80	80	80	70	70	70	50	50	50	50	50	50	50	50
Paprika-babura (Pepper-babura)	150	200	200	200	170	130	130	130	130	130	130	130	130	250	350	150	300	200	200	200	200	200	200	200
Paprika-silja (Pepper-silja)	200	200	150	200	180	250	130	150	170	170	170	170	170	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Paradajz (Tomato)	150	150	130	60	130	150	130	120	150	120	130	130	130	150	180	130	130	130	130	130	130	130	130	130
Pasulj-beli (Beans white)	400	400	320	300	300	270	350	320	300	250	250	250	250	400	350	350	300	300	300	300	300	300	300	300
Praziluk (Leek)	200	200	200	200	150	150	150	150	150	150	150	150	150	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Rotkvice (Radish)	40	40	30	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Spanać (Spinach)	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	120	150	150	120	120	120	120	120	120	120	120
Tikvice (Zucchini)	50	50	70	80	80	30	30	80	50	80	80	80	80	70	50	50	35	50	35	50	50	50	50	50
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	50	40	20	25	40	25	50	50	50	50	50	50	50	50	40	40	35	35	35	35	35	35	35	35
Sargarepa (Carrot)	150	150	120	100	150	120	120	120	80	80	80	80	80	90	130	100	120	120	120	120	120	120	120	120

